

Austatud lugeja!

Käesolev erinumber on pühendatud Eesti Advokatuuri lähenevale 95. aastapäevale. Tänavu möödub 95 aastat päevast, mil 14. juunil asutasid 18 advokaati Tallinnas Vannutatud Advokaatide Nõukogu ja valisid meie organisatsiooni esimeseks esimeheks hilisema riigivanema Jaan Teemanti.

Eesti Advokatuuri käekäik on lahutamatu seotud Eesti riigiga: kui meie riigil läheb hästi, siis läheb hästi ka Eesti Advokatuuril, ja kui riiki tabab õnnetus, siis ei pääse sellest ka advokatuur. Kui vahetult enne II maailmasõda oli Eesti Advokatuuril ligi 550 liiget, siis aastaks 1945 oli liikmete arv langenud alla 70. Alles taastatud Eesti Vabariik võimaldas õigusriigil uuesti toimima hakata ja koos sellega tekkis vajadus suurema hulga kvalifitseeritud õigusnõustajate järele. Täna on advokatuuri liikmeskond kasvanud juba ligi 900 liikmeni ja kasv jätkub.

Kui riigi loomise eelduseks oli meie sõdurite vahvus Vabadussõjas, siis tsiviilühiskonna ülesehitamisel sai määravaks omaaegsete eesti soost advokaatide nagu K. Päts, J. Teemant, J. Jaakson, K. Parts, J. Reichmann, L. Olesk, O. Strandmann, T. Kalbus jt pühendumine riigiaparaadi ülesehitamisele.

Eesti riigi okupeerimisele järgnenud puhastuste ja põgenemiste ajajärgul kandis advokatuur raskeid kaotusi, kuid suutis kogu okupatsiooniaja kanda endas edasi vaba mõtlemise ja olemise ideed nii hästi, kui toleaeagsed olud seda võimaldasid. Selle eest tuleb tunnustada Eesti Advokaatide Kolleegiumi omaaegseid juhtkujusid L. Liivat, A. Glikmani, H. Lepikut, S. Levinit, A.-E. Lukast, K. Pihlakat jt, kes üritasid kaitsta advokaatide omavalitsuslikke põhimõtteid ka nõukogude režiimi keerulistes tingimustes.

Eesti Vabariigi taasiseseisvumisel vajas õigussüsteemi ja majanduse ümberkorraldamine jälle meie organisatsiooni liikmete panust. J. Raidla, M. Raski, I. Tederi, U. Lõhmuse, A. Targa, A. Glikmani jpt kolleegide teadmised ning oskused aitasid luua uut õiguslikku raamistikku, mille edukal rakendamisel põhineb tänasegi Eesti edulugu.

Meil on nüüd võimalus ajalugu taas korrata ja olla meie riigile toeks ja partneriks ka uue ajaloolise väljakutse puhul – Eesti kui e-riigi ülesehitamisel ja arendamisel. Eesti on valinud oma missiooniks olla selle valdkonna pioneeriks. Loomulikult puudutab digitaalne (r)evolutsioon ka õigusemõistmise kõiki valdkondi alates info edastamise kiirusest, töötlemisest, kaitsmisest ja säilitamisest kuni sisulise õigusemõistmiseni välja. Digitaalne pööre toob tulevikus kindlasti kaasa suured muudatused nii õigusemõistmises, kuritegevuse vastases võitluses kui ka advokaaditeenuste osutamises ja advokaadibüroode ülesehituses. Põhjalikumalt on kavas neid teemasid arendada 12. juunil 2014 toimuval ja Eesti Advokatuuri aastapäevale pühendatud konverentsil „Inimene e-riigis“.

Käesolevas number sisaldab artikleid mitmest vallast, kuid ka sellel korral ei ole me saanud mööda infoühiskonna väljakutsetest: Elise Vasamäe arutleb autoriõiguste ja Karmen Turk anonüümse väljendusvabaduse teostamise üle infoühiskonna tingimustes.

Kevin Siivelt analüüsib võrdlevalt erasüüdistuse instituudi taastamise poolt- ja vastuargumente ning Rene Frolov konkurentsi kahjustava teabevahetuse eri aspekte.

Eetikaküsimusi esindab käesolevas numbris Sille Allikmetsa artikkel halduse heast tavast ning Ain Alvini artikkel advokaatide kutse-eetika, tegutsemispõhimõtete ja regulatsiooni võimalikust arengust Euroopa õigusruumis.

Numbrisse mahub veel lühike ülevaade Eesti Advokatuuris aktuaalsetest temadest tänavusel juubeliaastal ning Hannes Vallikivi artikkel juristide liikumisest eri õiguselu-kutsete vahel aastatel 1934–1940.

Loodan, et igaiüks leiab käesolevast erinumbrist endale midagi huvipakkuvat.

Head lugemist!



Sten Luiga